

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: Antoinette Ingwersen		Opgesteld door: Marijke Fauth van der Tier, BOR Beheer	
Besluitvormende vergadering: 5 juni 2025	Registratienummer collegebesluit: 487559	Raadsnummer (niet invullen, dit vult de griffie in)	
Titel / onderwerp: Beleids- en beheerplan spelen 2026 – 2030, een leven lang spelen			
Samenvatting: De gemeente Nieuwkoop heeft 127 speelplaatsen met 537 speel- en sporttoestellen. Dit areaal dient te worden onderhouden zodat de speelplaatsen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Om dit beheer goed te organiseren wordt elke vijf jaar een beleids- en beheerplan spelen opgesteld. Het beleids- en beheerplan zorgt ervoor dat de kinderen en volwassenen een leven lang buiten kunnen spelen en bewegen. Door uitbreiding van het areaal en stijgende kosten van materialen en infrastructurele werkzaamheden zijn de kosten voor het beheer toegenomen. In het beleids- en beheerplan worden het areaal, de nieuwe ambities en de bijhorende financiële middelen beschreven.			
Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vaststellen van het beleids- en beheerplan spelen 2026 – 2030, een leven lang spelen conform gewaarmerkte bijlage het beleids- en beheerplan spelen 2026-2030, een leven lang spelen gedateerd 8-04-2025; 2. In te stemmen met een éénmalige storting van €50.000 in de voorziening speelvoorziening voor het realiseren van de ambitie: een leven lang spelen; 3. Vast te stellen de storting in de voorziening speelvoorziening jaarlijks te indexeren via de reguliere P&C cyclus; 4. Vaststellen van de begrotingswijziging nr. 2025-10. burgemeester en wethouders van Nieuwkoop			

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

Per januari 2025 heeft de gemeente Nieuwkoop 127 speel- en sportlocaties met in totaal 537 speel- en sporttoestellen. Met het beleids- en beheerplan Spelen voert de gemeente doelgericht, efficiënt en professioneel het beheer van alle speel- en sportvoorzieningen uit. In dit plan staan de visie en ambities voor de komende jaren en de beleidskaders waarbinnen het beheer wordt uitgevoerd. Daarnaast geeft het plan inzicht in de huidige stand van zaken en de bijbehorende kosten voor het op peil houden van de speel- en sportvoorzieningen in de toekomst.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Speelplaatsen zijn uitdagend, aantrekkelijk en zijn een ontmoetingsplek in de buurt. Kwalitatief goede speelvoorzieningen zorgen voor veel speelplezier, goede sociale en motorische ontwikkeling en een actieve leefstijl. Inwoners vinden goede speelvoorzieningen in hun woonomgeving belangrijk. Het draagt positief bij aan de leefbaarheid van de buurt.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

Op 3 juni 2021 heeft de raad het beleids- en beheerplan spelen 2021 – 2025; een leven lang spelen vastgesteld. Het nieuwe beheerplan is hier een vervanging van.

Participatie / betrokken partijen / personen

Vanuit het groenbeheerplan, gezondheidsbeleid, sportnota en omgevingsvisie zijn er raakvlakken met spelen en bewegen. Onze ambitie is om deze raakvlakken zoveel mogelijk te combineren bij het vernieuwen van speelplaatsen.

Duurzaamheidsaspecten

De ambitie van de gemeente is om de openbare ruimte klimaat adaptief en biodivers in te richten en te onderhouden. Dit geldt ook voor speel- en sportplaatsen. Het toepassen van meer groen op de speel- en sportplaatsen en minder verharding draagt hieraan bij. Bij het herinrichten houden wij nadrukkelijk rekening met de uitgangspunten die zijn opgenomen in het Beleidskader Duurzaamheid. De belangrijkste uitgangspunten uit dit kader zijn: verminderen hittestress, wateroverlast en het bevorderen van de biodiversiteit.

Gezondheid

Buitenspelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen, zowel fysiek als mentaal. Spelen en bewegen voor alle leeftijden moet mogelijk zijn voor iedere inwoner in iedere levensfase. Spelen, (buiten)sporten en bewegen hebben positieve effecten op onze gezondheid en welzijn. Bij het spelen richten we ons vooral op het actief spelen en bewegen.

Nog steeds verschuift het spelen van meer traditionele speelplekken naar meer natuurlijke speelplekken. Alle locaties die worden heringericht worden voorzien van kunstgras valondergrond. De komende jaren gaan we ons richten op:

- *Een leven lang spelen:* spelen, (buiten)sporten en bewegen hebben positieve effecten op onze gezondheid en welzijn. Dit maken we mogelijk voor iedere inwoner in elke levensfase.
- *Bewonersinspraak:* Vooraf inventariseren we de wensen uit de buurt. We houden fysiek een bijeenkomst of laten inwoners meestemmen via denkmee.nieuwkoop.nl. In de komende beheerplan periode willen we deze mogelijkheden blijven inzetten.
- *Het integraal opknappen van speelplaatsen:* In het beheerplan vervangen we niet een enkel toestel met ondergrond maar de gehele speelplaats in één keer. Dit is efficiënter, het resultaat wordt mooier en er is maar één keer participatie waarbij er beter kan worden ingespeeld op wensen vanuit de buurt. Ook het groen is een integraal onderdeel in het ontwerp.

Een leven lang spelen 2026-2030

Uit de vragenlijst van de kinderen komt naar voren dat oudere kinderen in de leeftijd 9+ liever spelen op de grotere speelplaatsen. Op de kleine speelplaatsen in de buurt zijn ze snel uitgekeken en is de uitdaging weg. Niet in alle wijken zijn grotere uitdagende speelplaatsen aanwezig. Om een betere balans te krijgen binnen de wijken is er een inventarisatie gemaakt van speelplaatsen die opgewaardeerd kunnen worden. De opgewaardeerde speelplaatsen kunnen een wijkfunctie (gaan) vervullen. Met de opwaardering van de speelplek wordt de nadruk gelegd op actief spelen en bewegen voor alle leeftijden.

De op te waarderen locaties zijn:

Op te waarderen locaties		
Kern	Locatie	Planning
Zevenhoven	Hertog Albrechtstraat	2026
Nieuwkoop	Mozartlaan	2027
Nieuwkoop	Evenementen terrein	2028
Ter Aar	A. van Heusdenstraat	2029
Nieuwveen	Klaverveld	2029
Ter Aar	Larikslaan	2030

Varianten met argumenten voor en tegen

Met de vaststelling van het beheerplan:

- blijven de voorzieningen die we hebben op niveau;
- voldoen we aan onze wettelijke verplichting ten aanzien van de wettelijke veiligheidseisen die gesteld worden;
- moedigen we kinderen aan om buiten te spelen wat allerlei positieve effecten heeft op de gezondheid, de weerbaarheid en de sociale ontwikkeling van onze jonge inwoners, ook op de lange termijn.

Als het beheerplan niet wordt vastgesteld:

- bestaat de kans dat we niet kunnen voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen voor spelen. We kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld in geval van letsel;
- bestaat de kans dat er achterstallig onderhoud ontstaat en de veiligheid niet meer kan worden gegarandeerd.

Een mogelijke variant kan zijn dat het budget niet wordt verhoogd, het gevolg is dan:

- dat er bij het vervangen van een speelplek er geen gelijkwaardige voorziening terug kan komen en er bijvoorbeeld minder toestellen terug worden geplaatst;
- of dat er speel- of sportplekken geheel verdwijnen.

Argumenten tegen:

- onze inwoners hechten veel waarde aan een goede speelplek in de wijk en gaan hier naar verwachting niet positief op reageren.

Voorgesteld besluit:

De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. Vaststellen van het beleids- en beheerplan spelen 2026 – 2030, een leven lang spelen conform gewaarmerkte bijlage het beleids- en beheerplan spelen 2026-2030, een leven lang spelen gedateerd 8-04-2025;
2. In te stemmen met een éénmalige storting van €50.000 in de voorziening speelvoorziening voor het realiseren van de ambitie: een leven lang spelen;
3. Vast te stellen de storting in de voorziening speelvoorziening jaarlijks te indexeren via de reguliere P&C cyclus;
4. Vaststellen van de begrotingswijziging nr. 2025-10.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Als de budgetten voor het dagelijks onderhoud en de voorziening speelvoorzieningen niet worden verhoogd kan er achterstallig onderhoud ontstaan. Hierdoor is de veiligheid niet meer gegarandeerd. Bij het vervangen van speelplekken bestaat de kans dat er geen gelijkwaardige voorziening terug kan komen en er bijvoorbeeld minder toestellen terug worden geplaatst of dat de speel- of sportplek helemaal verdwijnt. Er kunnen bij de aanleg van nieuwe woonwijken wel nieuwe plekken worden aangelegd (met geld vanuit het project) maar deze kunnen niet worden onderhouden. Hiermee is de veiligheid op termijn niet gegarandeerd en voldoen we niet aan onze wettelijk taak.

Financiële en Juridische gevolgen

Door uitbreiding van het areaal en stijgende kosten voor speeltoestellen, valondergronden, materialen en infrastructurele werkzaamheden is er meer geld nodig voor het regulier onderhoud (exploitatie). Onder regulier onderhoud wordt onder andere verstaan het verversen van het zand in de zandbakken, het onderhouden van de locaties met een zand ondergrond, het jaarlijks onderhoud aan de kunstgras ondergronden, het uitvoeren van de jaarlijkse inspectie van alle speelplaatsen en reparatie, herstel en vervanging van onderdelen.

Exploitatie:

Nieuwe begroting exploitatie op basis van het nieuwe beheerplan:

Huidige situatie								
Grootboeknummer	Rekening naam	Categorie	Categorie naam	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
45700600	Speelvoorzieningen (K)	421000	Publiekrechtelijk heffingen	651	651	651	651	651
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438000	Energie	1.065	1.065	1.065	1.065	1.065
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438002	Waternverbruik	106	106	106	106	106
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438005	Software en automat.contracten	0	0	0	0	0
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438011	Overig onderhoud	72.785	72.785	72.785	72.785	72.785
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438029	Overige goederen en diensten	44.830	44.830	19.830	19.830	19.830
45700600	Speelvoorzieningen (K)	472000	Storting in voorziening (expl)	159.385	135.000	135.000	135.000	135.000
45700600	Speelvoorzieningen (K)	538003	Baten ov. goederen en diensten	-4.254	-4.254	-4.254	-4.254	-4.254
huidig	Totaal Speelvoorzieningen			274.568	250.183	225.183	225.183	225.183
Nieuw beheerplan								
Grootboeknummer	Rekening naam	Categorie	Categorie naam	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
45700600	Speelvoorzieningen (K)	421000	Publiekrechtelijk heffingen	651	0	0	0	0
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438000	Energie	1.065	0	0	0	0
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438002	Waternverbruik	106	0	0	0	0
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438011	Overig onderhoud	72.785	84.000	84.000	84.000	84.000
45700600	Speelvoorzieningen (K)	438029	Overige goederen en diensten	44.830	0	0	0	0
45700600	Speelvoorzieningen (K)	472000	Storting in voorziening (expl)	159.385	247.384	197.384	197.384	197.384
45700600	Speelvoorzieningen (K)	538003	Baten ov. goederen en diensten	-4.254	0	0	0	0
nieuw	Totaal Speelvoorzieningen			274.568	331.384	281.384	281.384	281.384
Begrotingswijziging								
	Totale begrotingswijziging			0	81.201	56.201	56.201	56.201

Speelvoorziening:

Vanuit het huidige bestedingsplan tot en met 2050 is de benodigde storting in de voorziening berekend. Om alle locaties te kunnen blijven onderhouden is het noodzakelijk om de jaarlijkse storting in de voorziening te verhogen van €159.385 naar €197.384. Een verhoging van de jaarlijkse storting in de voorziening van €37.999. De huidige storting is niet toereikend voor de vervangingscyclus voor de komende 25 jaar.

De jaarlijkse storting van €159.385 stopt in 2025. Voor 2026 is deze begroot op €135.000. Dit is een bedrag wat gelijk is aan het bedrag dat gestort werd in 2020. De verhoging die in 2021 heeft plaatsgevonden is per abuis niet structureel doorgevoerd in de begroting. Dit betekent dat de storting in de voorziening nu moet worden verhoogd met €62.384 vanaf de begroting van 2026. Dit is een structurele verhoging van de storting in de voorziening voor de komende 25 jaar.

De verhoging is noodzakelijk door de uitbreiding van het areaal. Het areaal is uitgebreid met een aantal grote locaties zoals 2 IKC's (Ter Aar en Zevenhoven). De buitenruimte bij de IKC's is nu

openbaar, voorheen was het schoolplein niet openbaar. Ook de nieuwe wijk overstijgende voorziening in Noorden is erbij gekomen. Daarnaast zijn ook de prijzen van speeltoestellen, ondergronden en infrastructurele werkzaamheden gestegen.

Financiële consequenties voorziening spelen:

V13 Speelplaatsen							
Omvang per 1 januari 2025	€	396.457					
Programma groot onderhoud 2026-2056	€	6.477.376					
Volledige cyclus (langste levensduur in jaren)		30					
Gemiddeld per jaar	€	215.913					
Benodigde storting bij nulwaarde einde cyclus	€	197.384					
Voorziening onderhoud speelvoorzieningen		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand 1/1		396.457	555.842	644.127	636.911	651.896	596.880
Storting		159.385	197.384	197.384	197.384	197.384	197.384
Eenmalige extra storting "een leven lang spelen"			50.000				
Uitgaven lopend jaar (begroot)		201.280					
Uitgaven nieuw beheerplan			159.100	204.600	182.400	252.400	239.270
Stand 31/12		555.842	644.127	636.911	651.896	596.880	554.995

Tabel - Saldo voorziening speelvoorzieningen

Een leven lang spelen 2026-2030

Voor de komende beheerperiode vragen we eenmalig een storting in de voorziening van €50.000. We stellen voor dit bedrag te dekken ten laste van het begrotingssaldo 2026. Het saldo van de begroting in 2026 wordt na raadsbesluit daarmee €347.000 positief.

De storting gebruiken we om een aantal locaties op te waarderen waarbij we de focus leggen op actief spelen en bewegen voor alle leeftijden.

Ondanks dat er is afgesproken dat er voor de kadernota geen nieuwe beleidsplannen ingebracht dienen te worden, wordt dit nu met het beleids- en beheerplan Spelen 2026-2030 wel gedaan. Anders komt er een onevenredige druk bij de raad in het najaar. Omdat er nog diverse beheerplannen in 2025 worden aangeboden.

Begrotingswijziging

Nr. 2025-10

Programma X € 1.000	Structurele doorwerking							
	2026		2027		2028		2029	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Ruimtelijk beheer	81	0	56	0	56	0	56	0
3 Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0
Overzicht overhead	0	0	0	0	0	0	0	0
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo	81	0	56	0	56	0	56	0
Mutaties reserves								
1 Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Ruimtelijk beheer	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0
Overzicht overhead	0	0	0	0	0	0	0	0
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	81	0	56	0	56	0	56	0
Per saldo *)	81		56		56		56	

Bijlagen

Beleids- en beheerplan spelen 2026 – 2030, een leven lang spelen gedateerd 8-04-2025.

Advies meningsvormende raad